

باسمه تعالی
(مهارتورم، رشد تولید)

وزارت امور اقتصاد و دارائی
گمرک جمهوری اسلامی ایران

شماره: ۱۲۶/۱۴۰۲/۱۳۲۸۵۴۰
تاریخ: ۱۴۰۲/۰۹/۲۱
پیوست: دارد

«بخشنامه»

موضوع: لغو دستور توقف مصوبه شماره ۶۸۷۶۲/ت ۹۱۳۸۶ مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۲۱ هیأت محترم وزیران

مهلت اعتبار بخشنامه: تا پایان سال ۱۴۰۲

مرجع ابلاغ کننده: دیوان عدالت اداری

باسلام

پیرو بخشنامه شماره ۸۰/۱۴۰۲/۷۲۵۲۳۴ مورخ ۱۴۰۲/۰۵/۳۰ موضوع دستور توقف اجرای مصوبه شماره ۶۸۷۶۲/ت ۹۱۳۸۶ مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۲۱ هیأت محترم وزیران از محل دستور صادره هیأت تخصصی صنایع و بازرگانی دیوان عدالت اداری، به پیوست تصویر نامه شماره ۱۴۰۲/۱۳۲۷۲۴۷ مورخ ۱۴۰۲/۰۹/۲۱ دفتر حقوقی منضم به رأی صادره مورخ ۱۴۰۲/۸/۳۰ هیئت محترم عمومی دیوان عدالت اداری مبنی بر لغو دستور توقف مذکور و لزوم اجرای مفاد مصوبه فوق الذکر مطابق مندرجات بخشنامه شماره ۷۴/۱۴۰۲/۶۳۴۲۵۶ مورخ ۱۴۰۲/۰۵/۱۵ این دفتر ارسال میگردد. دستور فرمایید در ارتباط با موضوع مطابق رأی ابلاغ شده اقدام لازم را معمول دارند.

لذا شایسته است ضمن اقدام لازم، مراتب را به کلیه واحدها و گمرکات اجرایی تابعه نیز ابلاغ و بر حسن اجرای آن نظارت مستمر معمول دارند.

علی اکبر شامانی
مدیر کل دفتر صادرات

رونوشت:

- معاونت محترم تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات معاونت حقوقی ریاست جمهوری احتراماً در اجرای بند ۱ نامه شماره ۹۰۶۲۶ مورخ ۹۹/۰۸/۱۲ آن معاونت و نیز نامه شماره ۹۱/۱۴۹۴۷۵ مورخ ۹۹/۱۰/۰۱ معاونت محترم امور حقوقی و مجلس وزارت امور اقتصادی و دارایی جهت استحضار.
- جناب آقای آبنار مدیر کل دفتر بازرگانی و حسابرسی احتراماً جهت آگاهی و صدور دستورات لازم.
- جناب آقای ملک محمدی مدیر کل محترم دفتر حقوقی بازگشت به نامه صدرالاشاره جهت آگاهی.
- اداره محترم روابط عمومی احتراماً جهت اطلاع.
- دبیرخانه بخشنامه های گمرکی جهت اطلاع و اقدام لازم.

باسمه تعالی
(مهاتر تورم ، رشد توليد))

وزارت امور اقتصاد و دارائی
گمرک جمهوری اسلامی ایران

شماره: /۱۲۶/۱۴۰۲/۱۳۲۸۵۴۰

تاریخ: ۱۴۰۲/۰۹/۲۱

پیوست: دارد

- سرکار خانم صالحی (همکار محترم حوزه معاونت امور گمرکی) جهت درج در پایگاه اطلاعات قوانین و مقررات مرتبط با محیط کسب و کار.

نام و نام خانوادگی کارشناس	نام و نام خانوادگی معاون مدیرکل	نام و نام خانوادگی مدیرکل	نام و نام خانوادگی معاونت مربوطه
محمد حسین نصیری خلیلی	سید محمد تقوی	علی اکبر شامانی	فرود عسگری

وزارت امور اقتصادی و دارائی
گمرک جمهوری اسلامی ایران

دفتر حقوقی

بسمه تعالی

شماره: ۱۴۰۲/۱۳۲۷۲۴۷

تاریخ: ۱۴۰۲/۰۹/۲۱

پیوست: دارد

«ثبت سیستم اتوماسیون»

مهار تورم، رشد تولید

۵۴/۵۱۹/۱۴

جناب آقای شامانی
مدیر کل محترم دفتر صادرات

با سلام و احترام،

پیرو نامه شماره ۱۴۰۲/۷۳۱۸۵۴ مورخ ۱۴۰۲/۵/۳۱ موضوع دادخواست آقای علیرضا وراقی به طرفیت نهاد ریاست جمهوری مبنی بر ابطال دستورالعمل بند (ز) تبصره ۶ ماده واحده قانون بودجه سال ۱۴۰۲ به پیوست تصویر دادنامه شماره ۱۴۰۲۳۱۳۹۰۰۰۲۲۶۹۶۷۵ مورخ ۱۴۰۲/۸/۳۰ صادره از هیأت عمومی دیوان عدالت اداری مبنی بر اینکه «دستورالعمل ... خارج از حدود اختیار و خلاف قانون نیست و ابطال نشد. این رأی براساس ماده ۹۳ قانون دیوان عدالت (اصلاحی مصوب ۱۴۰۲/۲/۱۰) در رسیدگی و تصمیم گیری مراجع قضایی و اداری معتبر و ملاک عمل است» جهت اقدام لازم ارسال می گردد.

محمدرضا ملک محمدی
مدیر کل دفتر حقوقی

رونوشت:

جناب آقای نقدی معاون محترم حقوقی و نظارت جهت استحضار.

«فلا تبهوا الهوى ان تقبلوا»

شماره دادنامه: ۱۴۰۲/۴/۲۱-۶۱۳۸۶

تاریخ تنظیم: ۱۴۰۲/۰۸/۳۰

شماره پرونده: ۱۴۰۲/۴/۲۱-۵۹۶۱۲۵

شماره پایگالی شعبه: ۰۲۰۳۰۹۷

هیئت عمومی دیوان عدالت اداری

دادنامه

دیوان عدالت اداری

تاریخ دادنامه: ۱۴۰۲/۸/۳۰

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکی: آقای علیرضا وراقی

طرف شکایت: هیأت وزیران

موضوع شکایت و خواسته: ابطال دستورالعمل بند (ز) تبصره ۶ ماده واحده قانون بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور
موضوع تصویب نامه شماره ۶۸۷۶۲/ت ۶۱۳۸۶ هـ - ۱۴۰۲/۴/۲۱

گردش کار: شاکی به موجب دادخواستی ابطال دستورالعمل بند (ز) تبصره ۶ ماده واحده قانون بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور موضوع تصویب نامه شماره ۶۸۷۶۲/ت ۶۱۳۸۶ هـ - ۱۴۰۲/۴/۲۱ را خواستار شده و در مقام تبیین خواسته به طور خلاصه اعلام کرده است:

"به موجب بند (ز) تبصره ۶ ماده واحده قانون بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور مقرر شده است: به منظور اجرای قانون جهش تولید دانش بنیان مصوب ۱۴۰۱/۱/۲۱ و توسعه زنجیره ارزش تولید و عبور از خام فروشی، صادرات کلیه مواد و محصولات معدنی، صنایع معدنی فلزی و غیرفلزی، محصولات نفتی، گازی و پتروشیمی مندرج در فهرست تصویب نامه هیأت وزیران راجع به بند (ص) تبصره ۶ قانون بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور منطبق بر قانون جهش تولید دانش بنیان در تمام نقاط کشور مشمول مالیات بر درآمد شده. از ابتدای سال ۱۴۰۲، نیم درصد به مآخذ ارزش صادراتی این کالاها به عنوان عوارض صادراتی افزوده خواهد شد. میزان قطعی این عوارض در دستورالعملی که توسط وزارت صنعت معدن و تجارت با همکاری وزارت نفت و معاونت علمی فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری طرف دو ماه پس از لازم الاجرا شدن این قانون تهیه می شود و به تصویب هیأت وزیران می رسد تعیین خواهد شد.

حتی قانون گذار در قسمت اخیر بند (ز) تبصره ۶ در جایی که محل هزینه کرد و محل واریز ردیف درآمندی را توضیح می دهد سقف میزان عوارض صادراتی را نیم درصد ارزش صادراتی کلیه مواد و محصولات خام و نیمه خام لحاظ نموده است. لذا:

اولاً: مطابق بند (الف) ماده ۲۳ قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور، هرگونه وضع مالیات یا عوارض برای صادرات کالاهای مجاز و غیریارانه ای و جلوگیری از صادرات هرگونه کالا به منظور تنظیم بازار داخلی ممنوع اعلام شده است.

ثانیاً: بر اساس ماده ۲۹ قانون معادن به منظور ایجاد ثبات در محاسبات اقتصادی تولید مواد معدنی، مقرراتی که منجر به تحمیل هزینه غیر مرتبط و سربار برای تولید مواد مذکور می شود از تاریخ تصویب این قانون کان نم یکن تلقی می گردد و افزایش عوارض صادرات موجب افزایش هزینه های تولید برای صنایع و تولید کنندگان خواهد شد.

ثالثاً: بند ۳ از قسمت (ط) ماده ۴۵ قانون اجرای سیاست های کلی اصل ۴۴ مقرر می دارد: تحدید مقدار عرضه و تقاضا به منظور افزایش یا کاهش قیمت بازار ممنوع است و مصوبه مورد شکایت موجب محدودیت و بعضاً عدم صادرات خواهد شد. ضمن اینکه برخلاف بندهای ۲۵ و ۴۵ سیاست های کلی نظام است.

رابعاً: دستورالعمل مورد شکایت برخلاف ماده ۲ آیین نامه اجرایی ماده ۲۷ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر است و وضع عوارض صادراتی پیش از مقرر قانونی به دلیل ایجاد مازاد عرضه، تولید از صرفه اقتصادی خارج خواهد شد و

تصویر برابر با اصل است.

نشانی: تهران - بزرگراه ستاری - بلوار شهید مخبري - پش خیابان ایران زمین - ساختمان دیوان عدالت اداری

۱۳۲۳۱۲۳

۱۴۰۲/۹/۲۱

(مولا تيموتا الهوى ان تغدوا)

شماره دادنامه: ۱۲۰۲۳۱۲۹۰۰۰۲۲۶۹۶۷۵

تاریخ تنظیم: ۱۲۰۲/۰۸/۳۰

شماره پرونده: ۱۲۰۲۳۱۲۹۰۰۰۰۵۹۶۱۲۵

شماره بایگایی شعبه: ۲۰۳۰۹۷

هیئت عمومی دیوان عدالت اداری

دادنامه

دیوان عدالت اداری

موجب تعطیلی صنایع خواهد گردید.

خامساً؛ مصوبه و دستورالعمل فوق در تضاد صریح با ماده ۲ آیین نامه اجرایی ماده ۳۷ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور می باشد و با وضع عوارض صادراتی بیش از مقرر قانونی به دلیل ایجاد مزاد عرضه، تولید از صرفه اقتصادی خارج خواهد شد و با عدم صادرات به دلیل عدم صرفه اقتصادی به دلیل عوارض بالاتر از سقف مقرر در ماده واحده قانون بودجه، تعطیلی صنایع و تولیدی ها را در پی خواهد شد.

بر اساس ماده ۲ آیین نامه اجرایی ماده ۳۷ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور، وضع هرگونه عوارض بر صادرات کالاها و خدمات به استثنای کالاها و خدمات یارانه ای، مواد خام و کالاهای با ارزش افزوده پایین ممنوع است. کالاهای یارانه ای، مواد خام و کالاهای با ارزش افزوده پایین صرفاً در قالب این آیین نامه و منوط به رعایت شرایط زیر می توانند مشمول عوارض صادراتی گردند:

الف- وضع عوارض مزبور موجب مزاد عرضه در بازار داخلی نشود.

تبصره- برای کالاهای پذیرش شده در بورس کالا، مزاد عرضه صرفاً بر اساس فرآیند عرضه و تقاضای کالا در عرضه (رینگ) داخلی بورس مزبور تعیین می شود به گونه ای که اگر پس از عرضه در سه نوبت متوالی به قیمت متناسب، تقاضا وجود نداشته باشد، مزاد عرضه احراز می شود. برای سایر کالاها مزاد عرضه مبتنی بر تشخیص وزارت صنعت، معدن و تجارت، حسب مورد با کسب نظر وزارت جهاد کشاورزی و اتاق های بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران و تعاون مرکزی جمهوری اسلامی ایران خواهد بود.

ب- فرآوری کالاها و ایجاد خدمات در زنجیره های ارزش بالاتر دارای توجیه فنی و اقتصادی باشد.

پ- سهم هدف گذاری شده کشور از بازار جهانی مواد خام و کالاهای با ارزش افزوده پایین ذیربط (در صورت انجام هدف گذاری توسط دستگاه های مربوط) کاهش نیابد.

ت- وضع عوارض صادراتی برای مواد خام و کالاهای با ارزش افزوده پایین نباید موجب کاهش قیمت به نحوی گردد که تولید از صرفه اقتصادی خارج شده و متوقف شود.

تبصره- در صورت کاهش و یا توقف تولید، وزارتخانه ذی ربط مکلف است با ارزیابی گزارشی به شورای اقتصاد که در آن میزان و منشأ کاهش تولید مشخص شده باشد، لغو یا کاهش عوارض صادراتی کالای مزبور را درخواست نماید. لذا ابطال مصوبه مورد تقاضا می باشد.

متن مصوبه مورد شکایت به شرح زیر می باشد:

" دستورالعمل بند (ز) تبصره ۶ ماده واحده قانون بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور

ماده ۱- در این دستورالعمل، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

۱- مواد خام و نیمه خام؛ کلیه مواد و محصولات معدنی، صنایع معدنی فلزی و غیر فلزی محصولات نفتی، گازی و پتروشیمی موضوع فهرست پیوست تصویب نامه شماره ۱۳۳۲۹۱/ت ۶۰۳۳۴ هـ مورخ ۱۴۰۱/۷/۲۷.

۲- شورا؛ شورای راهبردی فناوری ها و تولیدات دانش بنیان.

۳- قانون؛ قانون جهش تولید دانش بنیان مصوب ۱۴۰۱.

تصویر برابر با اصل است.

نشانی: تهران - بزرگراه ستاری - بلوار شهید مخبر - پیش خیابان ایران زمین - ساختمان دیوان عدالت اداری

«بلا تشموا انهوی ان تشدرا»

شماره دادنامه: ۱۴۰۲/۱۴۰۰۰۲۲۶۹۶۷۵

تاریخ تنظیم: ۱۴۰۲/۰۸/۳۰

شماره پرونده: ۱۴۰۲/۱۴۰۰۰۵۹۶۱۳۵

شماره پایگانی شعبه: ۰۲۰۳-۹۷

هیئت عمومی دیوان عدالت اداری

دادنامه

دیوان عدالت اداری

ماده ۲- میزان قطعی عوارض صادراتی فهرست مواد خام و نیمه خام مطابق جدول پیوست که تأیید شده به مهر دفتر هیأت دولت است، تعیین می شود.

تبصره ۱- هشتاد واحد درصد عوارض صادرات انواع قراضه فلزات مندرج در جدول پیوست (کد تعرفه های ۷۲۰۴۱۰۰۰، ۷۲۰۴۲۹۰۰، ۷۲۰۴۳۰۰۰، ۷۲۰۴۳۱۰۰، ۷۲۰۴۳۲۰۰، ۷۲۰۴۳۳۰۰، ۷۲۰۴۳۴۰۰، ۷۲۰۴۳۵۰۰، ۷۲۰۴۳۶۰۰، ۷۲۰۴۳۷۰۰، ۷۲۰۴۳۸۰۰، ۷۲۰۴۳۹۰۰، ۷۲۰۴۴۰۰۰، ۷۲۰۴۴۱۰۰، ۷۲۰۴۴۲۰۰، ۷۲۰۴۴۳۰۰، ۷۲۰۴۴۴۰۰، ۷۲۰۴۴۵۰۰، ۷۲۰۴۴۶۰۰، ۷۲۰۴۴۷۰۰، ۷۲۰۴۴۸۰۰، ۷۲۰۴۴۹۰۰، ۷۲۰۴۵۰۰۰، ۷۲۰۴۵۱۰۰، ۷۲۰۴۵۲۰۰، ۷۲۰۴۵۳۰۰، ۷۲۰۴۵۴۰۰، ۷۲۰۴۵۵۰۰، ۷۲۰۴۵۶۰۰، ۷۲۰۴۵۷۰۰، ۷۲۰۴۵۸۰۰، ۷۲۰۴۵۹۰۰، ۷۲۰۴۶۰۰۰، ۷۲۰۴۶۱۰۰، ۷۲۰۴۶۲۰۰، ۷۲۰۴۶۳۰۰، ۷۲۰۴۶۴۰۰، ۷۲۰۴۶۵۰۰، ۷۲۰۴۶۶۰۰، ۷۲۰۴۶۷۰۰، ۷۲۰۴۶۸۰۰، ۷۲۰۴۶۹۰۰، ۷۲۰۴۷۰۰۰، ۷۲۰۴۷۱۰۰، ۷۲۰۴۷۲۰۰، ۷۲۰۴۷۳۰۰، ۷۲۰۴۷۴۰۰، ۷۲۰۴۷۵۰۰، ۷۲۰۴۷۶۰۰، ۷۲۰۴۷۷۰۰، ۷۲۰۴۷۸۰۰، ۷۲۰۴۷۹۰۰، ۷۲۰۴۸۰۰۰، ۷۲۰۴۸۱۰۰، ۷۲۰۴۸۲۰۰، ۷۲۰۴۸۳۰۰، ۷۲۰۴۸۴۰۰، ۷۲۰۴۸۵۰۰، ۷۲۰۴۸۶۰۰، ۷۲۰۴۸۷۰۰، ۷۲۰۴۸۸۰۰، ۷۲۰۴۸۹۰۰، ۷۲۰۴۹۰۰۰، ۷۲۰۴۹۱۰۰، ۷۲۰۴۹۲۰۰، ۷۲۰۴۹۳۰۰، ۷۲۰۴۹۴۰۰، ۷۲۰۴۹۵۰۰، ۷۲۰۴۹۶۰۰، ۷۲۰۴۹۷۰۰، ۷۲۰۴۹۸۰۰، ۷۲۰۴۹۹۰۰، ۷۲۰۵۰۰۰۰) بر اساس مصوبه جلسه ۱۳۹۳/۷/۷ شورای اقتصاد می باشد.

تبصره ۲- گمرک جمهوری اسلامی ایران موظف است میزان عوارض تعیین شده در فهرست پیوست را از ابتدای سال جاری اعمال و اخذ نماید.

ماده ۳- وزارت امور اقتصادی و دارایی با همکاری سازمان برنامه و بودجه کشور موظف است منابع وصول شده موضوع این دستورالعمل (به استثنای عوارض موضوع تبصره (۱) ماده (۲) این دستورالعمل) را به ردیف درآمدی شماره (۱۱۰۵۲۰) قانون بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور واریز کند.

تبصره- گمرک جمهوری اسلامی ایران موظف است گزارش عملکرد اجرای این ماده را به تفکیک کد تعرفه های جدول پیوست، هر سه ماه یک بار به هیأت وزیران، شورا و وزارت صنعت، معدن و تجارت ارسال نماید.

ماده ۴- معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان رییس جمهور موظف است گزارش نحوه هزینه کرد منابع حاصل موضوع این دستورالعمل جهت اجرای قانون را هر شش ماه یکبار به هیأت وزیران ارائه کند. معاون اول رئیس جمهور

در پاسخ به شکایت مذکور، معاون هماهنگی و برنامه ریزی امور حقوقی دستگاه های اجرایی ریاست جمهوری (حوزه معاونت حقوقی رئیس جمهور) به موجب لایحه شماره ۵۲۰۹۳/۱۰۴۹۲۸ - ۱۴۰۲/۶/۱۴ اعلام کرده است:

« ۱- موضوع وضع و دریافت عوارض برای صادرات مواد اولیه فرآوری نشده پیش تر در بند «د» ماده ۳۳ قانون برنامه چهارم توسعه مصوب ۱۳۸۴ و ماده ۱۰۴ قانون برنامه پنجم توسعه مصوب ۱۳۸۹ نیز مقرر شده بوده و در نهایت ماده ۳۷ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴ به عنوان حکم دائمی در این خصوص تصویب شد. سیاست عدم وجود محدودیت مطلق برای صادرات مواد خام و نیمه خام در سال های بعد از تصویب قانون یاد شده، تغییر چشم گیری داشته است. به نحوی که در بند «ص» تبصره ۶ قانون بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور، ضمن وضع عوارض و مالیات بر درآمد حاصل از صادرات مواد خام و نیمه خام، تعیین موارد و مصادیق مشمول مالیات و عوارض صادراتی و تعیین فهرست را بر عهده هیأت وزیران قرار داده است. بند «ز» تبصره ۶ قانون بودجه ۱۴۰۲ نیز ضمن تأکید بر اجرای تصویب نامه هیأت وزیران راجع به بند «ص» تبصره ۶ قانون بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور مقرر نمود: «به منظور اجرای قانون جهش تولید دانش بنیان مصوب ۱۴۰۱/۲/۱۱ و توسعه زنجیره ارزش تولید و عبور از خام فروشی، صادرات کلیه مواد و محصولات معدنی، صنایع معدنی فلزی و غیر فلزی، محصولات نفتی، گازی و پتروشیمی مندرج در فهرست تصویب نامه هیأت وزیران راجع به بند «ص» تبصره ۶ قانون بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور منطبق بر قانون جهش تولید دانش بنیان در تمام نقاط کشور مشمول مالیات بر درآمد شده و از ابتدای سال ۱۴۰۲، نیم درصد به مآخذ ارزش صادراتی این کالاها به عنوان عوارض صادراتی افزوده خواهد شد. میزان قطعی این عوارض در دستورالعملی که توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت یا همکاری وزارت نفت و معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری ظرف دو ماه پس از لازم الاجر شدن این قانون تهیه می شود و به تصویب هیأت

تصویر برابر با اصل است.

نشانی: تهران - بزرگراه سفاری - بلوار شهید مغیری - پش خیابان ایران زمین - ساختمان دیوان عدالت اداری

«فلا تتبعوا الهوى أن تغفلوا»

شماره دادنامه: ۲۲۹۶۷۵-۲۲۹۱۳۹۰۰

تاریخ تنظیم: ۱۴۰۲/۰۸/۳۰

شماره پرونده: ۱۴۰۲۳۱۹۲۰۰۰۰۵۹۶۱۲۵

شماره بایگانی شعبه: ۲۰۳۰۹۷

هیئت عمومی دیوان عدالت اداری

دادنامه

دیوان عدالت اداری

وزیران می رسد، تعیین خواهد شد.»

لذا آخرین اراده مقنن در خصوص صادرات کلیه مواد و محصولات معدنی، صنایع معدنی فلزی و غیر فلزی، محصولات نفتی، گازی و پتروشیمی خام و نیمه خام، وضع عوارض و مالیات بر آن ها و تعیین میزان قطعی توسط دولت است.

۳- شاکلی ادعا دارد که بر اساس بند «ز» تبصره ۶ قانون بودجه، هیأت وزیران حداکثر به میزان نیم درصد از مآخذ ارزش صادراتی کالای ذکر شده را می تواند به عنوان عوارض تعیین نماید و بیش از آن خارج از صلاحیت و مغایر حکمت مقنن است. در این خصوص باید توجه داشت که فراز نخست بند «ز» علاوه بر بیان این مطلب که نیم درصد به میزان عوارض صادراتی افزوده می شود، مقرر می دارد که میزان قطعی عوارض در هر صورت در دستورالعمل اجرایی مصوب هیأت وزیران تعیین می شود. لذا اگر کلام شاکلی درست باشد، این حکم از قانون بودجه لغو و بیهوده خواهد شد.

۳- همچنین در این صورت، استناد به فراز دوم بند «ز» که به موجب آن مقرر شده است، «... برای شرکت های تولیدی مشمول عوارض موضوع این بند، در صورت سرمایه گذاری در فعالیت های تحقیق و توسعه، تا سقف میزان عوارض صادراتی کلیه مواد و محصولات خام و نیمه خام موضوع این بند، اعتبار مالیاتی لحاظ شده...» هم بلاوجه است؛ زیرا اعتبار مالیاتی قلمداد نمودن مبلغ سرمایه گذاری شرکت تولیدی مشمول عوارض، حداکثر تا سقف نیم درصد تجویز شده است و نیم درصد در این فراز، سقف میزان عوارض موضوع فراز نخست این بند نیست؛ بلکه بیشینه میزان تعیین اعتبار مالیاتی است که می توان برای یک شرکت در زمان اعمال این بند در نظر گرفت. لیکن شاکلی با تفسیر نادرست از عبارت «تا سقف میزان عوارض صادراتی معادل نیم درصد» ادعا دارد که مراد از افزایش به میزان نیم درصد در فراز نخست بند «ز»، تعیین سقف برای بیشینه میزان عوارض معادل نیم درصد از مآخذ صادرات است.

۴- استناد به سابقه نظارت بر تصویب قانون از سوی مجمع تشخیص مصلحت نظام و شورای نگهبان در شرح دادخواست، زمانی می تواند به عنوان دلیلی بر اثبات ادعای شاکلی مورد استناد قرار گیرد که در متن نهایی ابلاغ شده قانون بودجه، قرائنی وجود داشته باشد. متن اولیه مصوب مجلس به این قرار بوده است: «... حداقل نیم درصد از ارزش صادراتی این کالاها به عنوان عوارض صادراتی اخذ خواهد شد. ... میزان قطعی این عوارض به تصویب هیأت وزیران می رسد.» با ایراد ابهام به عبارت «حداقل»، عبارت زیر جایگزین شده است: «نیم درصد به مآخذ ارزش صادراتی این کالاها به عنوان عوارض صادراتی افزوده خواهد شد. ... میزان قطعی این عوارض ... به تصویب هیأت وزیران می رسد.» به خوبی مشاهده می شود که تنها تفاوت این دو بند، حداقل یا میزان افزایش است که با توجه به تکیه مجلس بر قسمت «تعیین میزان قطعی عوارض توسط هیأت وزیران» و تأمین هدف آن که همان تصویب میزان عوارض به تشخیص نهایی هیأت وزیران بوده است، خللی به آن وارد نشده است. آنچه در متن مصوب به عنوان قانون مشاهده می شود عیناً حکمی است که در متن ابتدایی مصوب مجلس هم وجود داشته است و مرتفع نمودن ایرادات مطروحه در اصل حکم (تصویب میزان قطعی عوارض توسط هیأت وزیران و به تشخیص آن) تغییر بی و وجود نیابوده است. بنابراین فارغ از ایراد شورای نگهبان، از آنجایی که تعیین تکلیف درصد نهایی با هیأت وزیران بوده و این مرجع نیز بر اساس تشریفات مقرر در بند یاد شده، جدول موضوع شکایت را به تصویب رسانده است، ایرادی از این جهت بر آن وارد نیست.

۵- استناد شاکلی به قوانین مختلف از جمله ماده (۳۷) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور، ماده ۴۵ قانون اجرای سیاست های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی، ماده ۲۳ قانون احکام دائمی توسعه کشور در نفی وضع عوارض بر صادرات مواد خام و نیمه خام، فارغ از خروج موضوعی برخی از آن ها، در مواجهه با صراحت حکم

تصویر برابر با اصل است.

نشانی: تهران - بزرگراه ستاری - بلوار شهید مخبري - نیش خیابان ایران زمین - ساختمان دیوان عدالت اداری

«فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىَٰ اِنْ تَدْبُرُوا»

شماره دادنامه: ۱۴۰۲/۲/۱۳۰-۲۲۶۹۶۷۵

تاریخ تنظیم: ۱۴۰۲/۱۰/۱۴

شماره پرونده: ۱۴۰۲/۲/۱۳۰-۵۹۶۱۲۵

شماره بایگانی شعبه: ۲۰۲۰۹۷

هیئت عمومی دیوان عدالت اداری

دادنامه

دیوان عدالت اداری

مقرر در قوانین بودجه ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ دایر بر «وضع عوارض صادراتی برای کاهش صادرات مواد خام به خارج از کشور» و «صلاحیت انحصاری هیأت وزیران» برای این مهم قابلیت استناد ندارند. به عبارت دیگر، نگاه به قیود مندرج در موارد ذکر شده از حیث وضع عوارض بر صادرات، با هدف از وضع مقررات مندرج در قانون بودجه ۱۴۰۲ مغایرت کامل دارد و فارغ از آنکه آیا واقعا در عمل آنچه که شاکی ادعا دارد روی داده باشد یا خیر، قابل ترتیب اثر دادن نیست.

۶- ادعای شاکی در خصوص اینکه عوارض تعیین شده سبب کاهش صادرات شده و این امر اسباب کاهش اشتغال در داخل را فراهم آورده است، نمی تواند توجیه کننده غیرقانونی بودن دستورالعمل مورد شکایت و در عین حال جهتی برای ابطال آن باشد. هیأت وزیران مکلف بوده است برای عبور از خام فروشی و تکمیل زنجیره ارزش، عوارض صادراتی برای مواد خام و نیمه خام وضع نماید. پر واضح است که عبور از خام فروشی اسباب تعطیلی کسب و کارهایی را به همراه دارد که از طریق صادرات مواد خام و نیمه خام منتفع بودند. لذا آنچه که شاکی به آن اعتراض دارد، نه مصوبه هیأت وزیران بلکه حکم مقرر در قانون بودجه است.

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۴۰۲/۸/۳۰ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

براساس بند (ز) تبصره ۶ قانون بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور مقرر شده است که: «به منظور اجرای قانون جهش تولید دانش بنیان مصوب ۱۴۰۱/۲/۱۱ و توسعه زنجیره ارزش تولید و عبور از خام فروشی، صادرات کلیه مواد و محصولات معدنی، صنایع معدنی فلزی و غیرفلزی، محصولات نفتی، گازی و پتروشیمی مندرج در فهرست تصویب نامه هیأت وزیران راجع به بند (ص) تبصره (۶) قانون بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور منطبق بر قانون جهش تولید دانش بنیان در تمام نقاط کشور مشمول مالیات بر درآمد شده و از ابتدای سال ۱۴۰۲، نیم درصد به مأخذ ارزش صادراتی این کالاها به عنوان عوارض صادراتی افزوده خواهد شد. میزان قطعی این عوارض در دستورالعملی که توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت با همکاری وزارت نفت و معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری ظرف دو ماه پس از لازم الاجرا شدن این قانون تهیه می شود و به تصویب هیأت وزیران می رسد، تعیین خواهد شد...» نظر به اینکه بر مبنای بند قانونی مذکور اختیار تعیین میزان قطعی عوارض موضوع بند فوق به هیأت وزیران واگذار شده و هیأت وزیران نیز منطبق با قانون در مقرر مورد شکایت به تعیین عوارض یاد شده اقدام کرده است، لذا تصویب نامه شماره ۶۸۷۶۲/ت/۶۱۳۸۶ هـ مورخ ۱۴۰۲/۴/۲۱ هیأت وزیران با عنوان دستورالعمل بند (ز) تبصره ۶ ماده واحده قانون بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور خارج از حدود اختیار و خلاف قانون نیست و ابطال نشد. این رأی براساس ماده ۹۳ قانون دیوان عدالت اداری (اصلاحی مصوب ۱۴۰۲/۲/۱۰) در رسیدگی و تصمیم گیری مراجع قضایی و اداری معتبر و ملاک عمل است.

حکمتعلی مظفری

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

امضای صادر کننده

تصویر برابر با اصل است.

نشانی: تهران - بزرگراه ستاری - بلوار شهید مطهری - جنب خیابان ایران زمین - ساختمان دیوان عدالت اداری